

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล นายแอน ศรีวงษา ชื่อเล่น
 ว.ด.ป เกิด ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ เพศ ชาย อายุ ๕๕ ปี
 จบการศึกษา ประถมศึกษา ๔
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๐๖ หมู่ที่ ๑๒ บ้านนาหลวง ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 ชื่อบิดา นายบุญจันทร์ ศรีวงษา ชื่อมารดา นางเขียน ศรีวงษา
 ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกรรม
 มีความสามารถด้าน การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนาและพิธีกรรม
 ( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
 ( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
 ( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
 ( ) √ การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

สืบทอดมาจาก บิดา มารดา

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้จากบิดามารดา

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

หมอยาฮากไม้ (หมอยารากไม้หรือสมุนไพร)

เป็นหมอที่ใช้วิธีการรักษาโรคด้วยสมุนไพร แร่ธาตุ และส่วน
 ต่างๆ ของสัตว์ การกินยาสมุนไพรของชาวอีสานมีวิธีสกัดตัวยาออกมาจากสมุนไพรแบบง่ายๆ คือการฝน
 การต้ม ยา เป็นการนำสมุนไพรมาฝนหรือถูกับแผ่นหิน แผ่นเตาเผาไฟ เมื่อฝนแล้วก็เอาแผ่นหินนั้นจุ่มน้ำ ตัวย
 ยาที่ฝนออกจากละลายในน้ำเป็นน้ำยาที่สกัดออกมา หรือนำรากไม้มาต้มในน้ำเดือด สมุนไพรที่นำมาฝน
 หรือต้ม ประกอบด้วยรากไม้ แร่ธาตุหลายชนิด บางที่ชาวบ้านเรียกว่า “ยาชุม”

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

๑. การบอกเล่า บรรยาย ด้วยวาจา

เป็นวิธีการที่ผู้ถ่ายทอดเป็นฝ่ายบอกเล่า อธิบาย หรือถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สั่งสมของตนให้แก่ผู้รับการถ่ายทอดในรูปของคำพูด โดยผู้ถ่ายทอดจะต้องเป็นฝ่ายเตรียมเนื้อหาที่จะพูด วิธีนี้ผู้ถ่ายทอดจะมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้ความรู้ ส่วนผู้รับการถ่ายทอดจะเป็นผู้รับฟังและจดจำความรู้หรือบันทึกสาระสำคัญต่าง ๆ ที่ได้รับฟังตามไปด้วย

๒. การสาธิต

เป็นวิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ผู้ถ่ายทอดแสดงหรือกระทำพร้อมกับการบอกหรือ อธิบายเพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดได้ประสบการณ์ตรงในเชิงรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจวิธีการ ขั้นตอน และสามารถปฏิบัติได้ การสาธิตที่นิยมใช้ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา คือ การสาธิตวิธีการและการสาธิตประกอบการบรรยาย

๓. การปฏิบัติจริง

เป็นวิธีการถ่ายทอดที่ผู้รับการถ่ายทอดลงมือกระทำจริงในสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริง โดยผู้ถ่ายทอดเป็นผู้คอยแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้กระบวนการปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน และได้ผลงานตามที่ต้องการด้วยวิธีการนี้ผู้รับการถ่ายทอดจะได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ไปทีละเล็กละน้อย

๖. รางวัลที่เคยได้รับ

-

๗. ต้องการความช่วยเหลือในด้าน

-

ลงชื่อ นายไพวัลย์ ต้นใหญ่ผู้ สํารวจข้อมูล
ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านบ้านนาหลวง หมู่ที่ ๑๒